

„Danferen“

et ugentligt Afbuds- og Oplysningssblad for det danske Folk i Amerika.

udgivet af DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

„Danferen“ udkommer hver Onsdag. Pris pr. Aargang i de forenede Stater \$1.50; til Udlandet \$2.00.

Bladet betales i forlud. Bestilling, Betaling, Adressforandring og alt andet angaaende Bladet adresseres:

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Redaktør: Harald Jensen.

Entered at the Post Office at Blair, Nebr., as second-class matter.

Advertising Rates made known upon application.

Dette „Blair College Nummer“ af „Danferen“ bær for Skolens og Kirkens Sag blandt det dansk-amerikanske Folk udbredes saa meget som muligt. Forlang dette „Blair College Nummer“ eller ogsaa Adresser, hvorefter det kan sendes. Dideret vil ufortoget blive ekspederet.

„Danferen“, der gerne vil tjene den danske Kirke og Skole, samt yde Bidrag til Oplysning og Dydiggørelse af det dansk-amerikanske Folk, faas gratis fra nu til Nptaar, saafremt den bestilles og forudbetales fra 1. Januar 1900 til 1. Januar 1901. Prisen er \$1.50 om Aaret.

Næste Nr. af „Danferen“ vil bl. a. indeholde en Artikel af den ved Blair College ansatte Professor Dr. F. R. Lehter, Forfatteren til „Lutherans in all Lands“.

Til Belysning af Spørgsmaalet om Aarhundredsgrænsen vil der i næste Nr. af „Danferen“ findes flere Indlæg.

„Danferen“ bringer ugentligt, nøjagtigt, men hurtigt Nyheder fra saavel Indland som Udland.

Vi behandler de stedfunde Begivenheder i Lyset af forudgaaende, saa vore Læsere virkelig kunne følge med og forstaa Verdensudviklingen.

Vi bringe talrige Danmarksheder fra Samfundsliv, Politisk, Kirke, Skole o. s. v., fordi vore Læsere saa vel som vi selv elste vort Fædreland og saae at følge med i Udviklingen derhjemme.

Intet andet dansk Blad i Amerika bringer saa mange Korrespondancer fra de forskellige danske Nybygger her i Amerika.

Vi bringer en for alle god og sund Morfalslæsning, samt en særlig paa Ungdommen beregnet Afdeling Læsestof. Ligesom vi hver Uge bringer interessante Meddelelser om Kirkeliv og Skoleliv blandt Danske, baade herovre og derhjemme, saaledes ogsaa om Hedningemission. Lutherdommens Fremgang i de forskellige Lande holder vi vaagent Øje med.

Endelig indeholder „Danferen“ hyppigt et stort Oplysningsstof af alment Indhold.

„Danferen“ paabegyndes med dette Nr. en ny, spændende og ejendommeligt Fortælling: „I Dødskamp“. Enhver maa se at faa Slutningen med.

Fra Blair College.

Man husker bedst, hvad man har set. Derfor bringer vi denne Gang for vore Læsere Billeder fra Blair College. Ved Hjælp af disse Billeder, bevarer, som man bevarer Billedet af sine Lære, vil vore Læsere til enhver Tid mindes Blair College, og saaledes ogsaa tjene Blair College's Sag.

Vi har tidligere gjort opmærksom paa den overordentlige Betjæning, Blair College, baaret af en saad, kristelig, evangelisk lutherisk Mand, vil saa for vort Folks Dydiggørelse til Aandens og Haandens Arbejde herovre. Derfor bringer vi her kun Billederne, for at alle vore Læsere nu kunne omfatte Blair College med al den Kærlighed, der giver sig de mangfoldige Udslag i det daglige Liv. Just herfor bringer vi ogsaa Billeder fra det daglige Liv paa Blair College, saa kan alle følge med i Gæringen der.

Og dette „Blair College Nr.“ udsender vi i saa mange Tusinde Exemplarer, at det kan vinde frem overalt, hvor Dansk-Amerikanere bor. Vi ønsker dette Nr. i hele den dansk-amerikanske Ungdoms Haender, saa den kan rette sine Øjne mod Blair College, ile med at antage dette College som sit eget, hente sine Impulser derfra, dygtiggøres

til Livet ved de ingen der og bare Mindet om Blair College over til de kommende dansk-amerikanske Slægtar.

Besøg paa Blair College.

Den lille By Blair i Nebraska har en Seværdighed: den paa Væfterne nordvest for Byen liggende danske Skole: Blair College.

Det skal nok betales sig at komme derop, selv om man puster lidt under Værten. Thi oppe fra Skolens høje Tårn ser der en aldeles enestaaende smuk Udsigt over Blair By, der i Sommeren ligger som en lille Skov, — over de gulne Markler. Vælgene, den vide, vide Gange fjerne — og helt ned til Missouriflod, der let fra Skolen ligger

for Kvindehænder herovre alle saaledes kunne faa Tid at puste med sig, som de funde det hjemme. Og hvilken Udsigt! Jo højere man kommer op, des mere overvældende bliver Naturskønhederne. Og det er jo alle Vegne Studenterisk at bo lige oppe under Himlen.

Den i Sommer opførte Kvindebygning har — foruden Korstænderbolig — 14 moderne Dobbeltværelser, og tillige Baderovelse og anden Behovsmæssighed. Fra alle de mod Øst beliggende Værelser er der den samme skønne Udsigt som fra Hovedbygningen.

Og saa ligger paa en saadan Skole — leet i Alid, Ophævelse, Interesser, leet i Gudstjeneste og Frihed — hvem vil nogeninde glemme „den Gang vi gik paa Blair College“. Her kan de unge modtage og give indbyrdes

af anden Nationalitet gøre sig nyttige i saadanne Nybygger.

2) For di Blair College er en dansk-patriotisk, og amerikansk-patriotisk Anstalt, d. v. s. et dansk-amerikansk College. Som saadant tager det sigte paa at bevare alt, hvad godt der er i dansk Mandsliv og at tilegne sig alt det bedste i det ejendommeligt amerikanske Liv.

3) For di intet andet College i Amerika tilbyder saa god Undervisning i det danske Sprog, den danske Historie og den danske Litteratur som Blair College.

4) For di de danske Amerikanere er — som Helhed taget — lutheriske Kirke, og Blair College er helt igennem en lutherisk, kristelig Skole. De lutheriske Skoler er de bedste baade i den gamle

danske i Amerika — og det venter, at den dansk-amerikanske Ungdom vil fylde hver Blads i det Bygninger.

5) For di Blair College puffer for den dansk-amerikanske Ungdom; for di denne Ungdom alene passer for Blair College — der for bor Dansk-Amerikanere sende deres Søner og Døtre til Blair College.

Bor Kirke og Danstheden.

Hvad andre mener — hvad vi selv mener.

Som vi sidst berørte, har der, foruden det alt behandlede Ordskifte mellem Mænd fra „den danske Kirke“ — hvilket Ordskifte just viste, at man indenfor

drelandet; de saa saaledes en aldeles fejlagtig Opfattelse af vor Kirkes Stilling til Danstheden.

Ytringen lyder saaledes: „Den forenede Kirke“ kan ingen Fremtid have som dansk Kirke; thi den betragter det danske Maal som døende herovre og behandler det som saadant. Man hævder da ogsaa udtrykkeligt, at Engell for dem er lige saa godt som Dansk, og at de kun lader deres Bræstemmer læse Dansk, fordi det endnu er en Nødvendighed. Den Tid vil altsaa ikke være fjærn, da man indenfor denne Lejr lader alt gaa paa Engell.“

Det er denne usarlige og usunde Ytring, bragt frem for en Domstol, der ikke kan dømmes fra Selvsyn eller ubildet, som Pastor Frimodt-Møller angriber.

Og i sit Svær paa Angrebet søger da Pastor Vestergaard for en Gangs Skyld at bevise sin Paastand. Han slipper imidlertid saa daarlige derfra, at vi er tvungen til at efterse hans Grunde for Afvisningen i „Kors og Stjerne“. Først maa vi gøre den lille paranteftiske Bemærkning, at naar en Mand har saa travlt med at fordamme andres Kærlighed til det danske Maal, skalde han dog i hvert Fald selv skrive ordentlig dansk. Men det midterste „Punktum“ i Pastor Vestergaards Ytring, kan hverken bestaa for et dansk Øre eller for Levende om dansk Sættningbygning.

Naal man kan jo maaske have stor Kærlighed til dansk Maal, selv om man ikke er fuldstændig herre over det.

Hvad nu Pastor Vestergaards „Beviser“ angaar, da ser han sig — sørgeligt nok — nødsaget til at faa en Streg over dem, der ellers skulde have berettiget ham til at skrive Ytringen i „Kors og Stjerne“. Denne stod nemlig paa Tryk i Marts 1899, men „Beviserne“ hentes alle fra en senere Tid, nemlig „Den forenede danske Kirkes“ Aarsmødebetyning (fra Juni 1899) og Kataloget fra „Blair College“ (fra Juli 1899). Sund Fornuft! Udtalelser, der foreligger i Sommeren 1899 skulde berettiget Pastor Vestergaard til at holde Rettergang allerede i Februar 1899.

Dog gaar vi tilbage til de „Beviser“, som Pastor Vestergaard selv faar en Streg over. Vi forstaa nemlig, at Pastor B. kun ugerne slipper dem, fordi de fra Sommeren 1899 ikke giver ham nogen Berettigelse til den famøse Ytring.

Pastor B.'s første „Beviser“ ere rigtignok ogsaa tarvelige — og hvad værre er — usine. „Jeg har hørt Præster af „den forenede Kirke“ udtale sig med Vigegyldighed om det danske Sprog —“, skriver han.

Jdet vi jer bort fra det fladderagtige i en saadan løs Udtalelse, maa vi nok spørge: Giver den Omstændighed, at „Præster (saa eller flere) have udtalt sig med Vigegyldighed om det danske Sprog.“ Ret til at sige: „Den forenede Kirke“ kan ingen Fremtid have som dansk Kirke — eller: „den (Kirken som Kirke) betragter det danske Maal som døende herovre og behandler det som saadant“?

Enhver ubildet Læser vil svare: Nej! Thi, om baade en og flere Præster havde talt saaledes, ere de dog ikke Kirken; og deres Mening ikke Kirken. Hvilket Pastor Vestergaard burde have betænkt, saa han ikke havde ført Læsere hjemme i Danmark bag Ljet.

De senere „Beviser“ vedkommer egentlig ikke Sagen, da de, som ovenfor bemærket, hente deres Stof fra Udtalelser, der ere fremkomne længe efter Ytringen i „Kors og Stjerne“ og altsaa ikke kan bevise dennes Berettigelse.

Da Pastor B. imidlertid har søgt at anvende dem i Mangel af andet Bevismateriale, holder vi ham til Jiden paa disse Punkter.

Pastor B. finder da, at „den forenede Kirkes“ Beslutning om at lade Pastor Vestergaards Lærebog oversætte paa Engell, er Bevis for, at vor Kirke „kan ingen Fremtid have som dansk Kirke“ og at „den betragter det danske Maal som døende herovre og behandler det som saadant“.

Et lignende Bevis finder han i, at vor Kirke vil forberede Udgivelsen af en engellisk Salmebog.

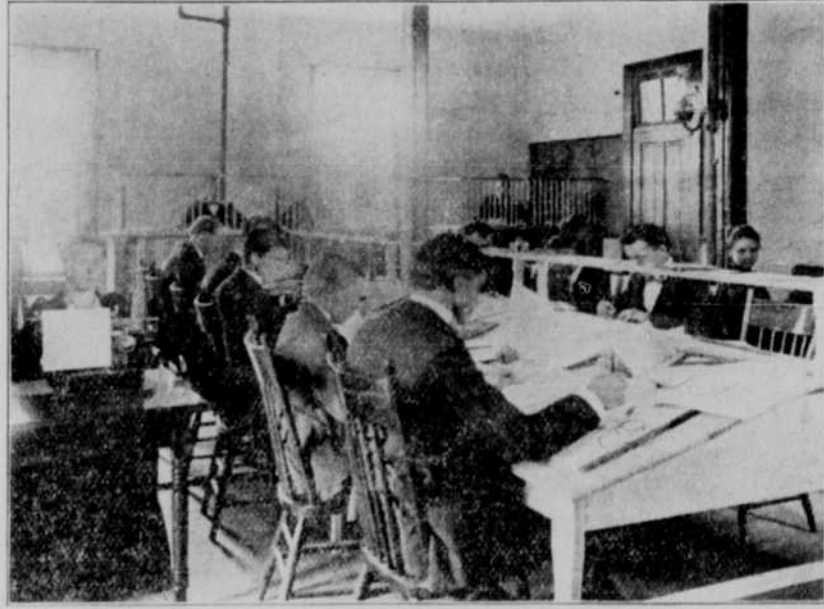
Pastor B. digter sig nemlig selv Begrundelsen til, idet han siger: „Jeg maa antage, at det er til Brug for danske Kirke, som ønsker denne Overættelse.“

\$2.50 pr. Dag sikkert.

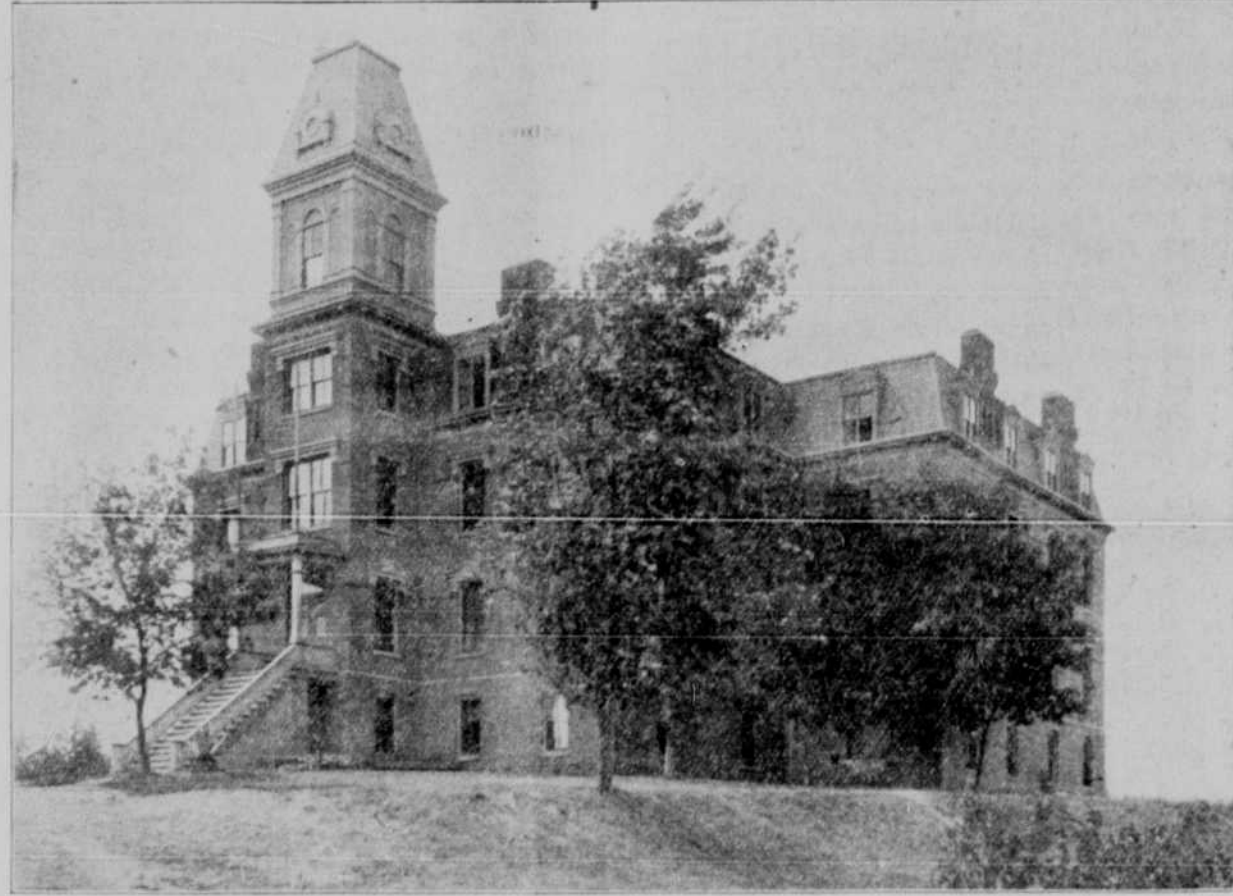
Mænd eller Kvinder, alle til at læse, men til at anlætte Agenter: Ikk Nødig Blad: \$250.00 pr. Aar samt alle Udgifter. — Paaligtlig Firma med bedste Referencer. — Erfaring er det nødvendige. Skriv til: H. B. Jørgen, State Manager, Lincoln, Nebr.

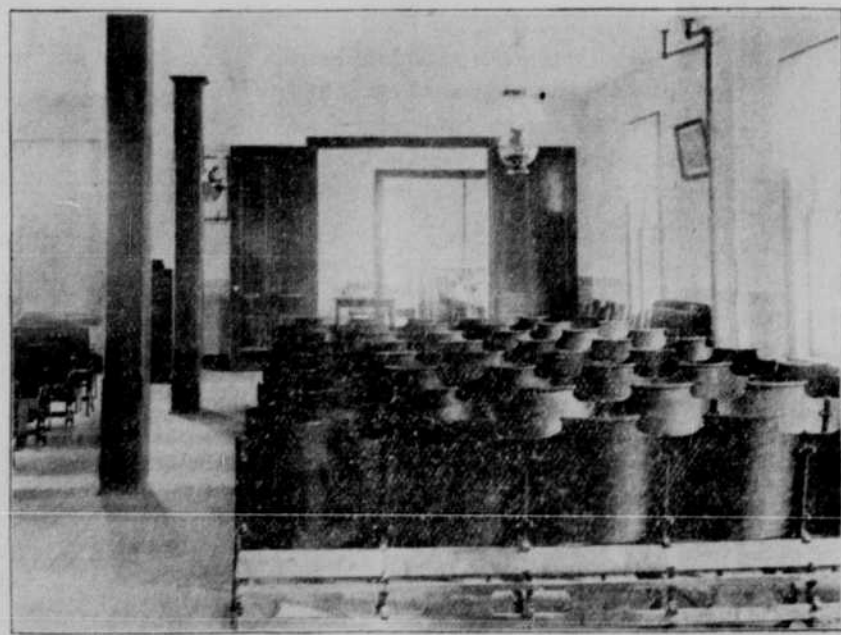
Studenterværelse.

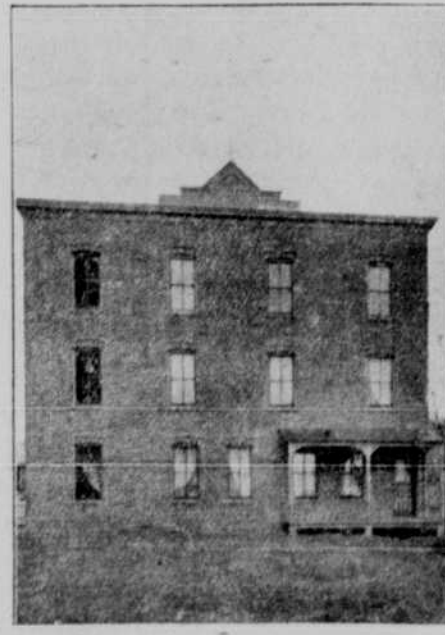
forretningsafdelingen.

Blair College og theologisk Seminarium (Hovedbygning).

Fra den store Sal.

Kvindernes Bygning.

Blair College, Blair, Nebr.

ger som en Indby langt borte. Paa den anden Side Missouri hæver Thomas Vanter sig, hvide Kreditbaner, der i Frankland minde om den jyske Vestkyst Klitter stik med grønne, træbevoksede Vælder.

Mod Nord og Vest ligger Blairs brune Vælfæmme for Udsigten, men de ere selv ikke de mindst skønne i det maleriske Billede.

Er der lyst udenfor, saa bliver der mere og mere tætsigt indenfor. Se den store Sal med de nye, elegante Stolerader, eller se den virkelig fine Forretningsafdeling, hvor Studenterne læser alt, hvad der høres til sit praktisk Side af Livet.

Og kommer man op til Studenterværelserne paa 2den og 3die Sal, do ser man mangt et hyggeligt Værelse, hvad saa meget mere maa paasættes,

Paavikning; her lægges der Kunstfæls med Fremtidsmuligheder i, som skal spire i sin Tid; her forenes Lugt og Frihed efter Herrens Ord, og saaledes kan Selvstændighed og Personlighed opstaa; her lægges Grundvolden for det dansk-amerikanske Folks Fremtidssigte.

Hvorfor? Fordi!

Hvorfor bor Dansk-Amerikanere sende deres Søner og Døtre til Blair College, Blair, Nebr.?

1) For di de dansk-amerikanske Nybygger trænge til oplærte Dansk-Amerikanere, ikke blot Præster, men ogsaa Jurister, Læger, Værkere, Forretningsfolk og Landmænd. Oplærte Dansk-Amerikanere kan bedre end oplærte Folk

og i den nye Verden. Det kan anses for givet, at opatke, unge Danske vil søge hen til et eller andet College. Og Spørgsmaalet er saa: Vil de vælge et ringere, ulutherisk eller antilutherisk College? Vælg mere apatriotisk og ulutherisk kunde saadanne unge Mennesker ikke gøre.

2) For di Omkostningerne ved Studiefopholdet paa Blair College er saa ringe, at selv Studenter, hvis Pengemidler er meget begrænsede, der kan sikre sig Undervisning. Kun \$3.50 om Ugen for alt: Skolegang, Ophold, Værelse (med Dampvarme) Bæst og Sengetæpper (som Skolen leverer). Adgang til Bibliotek og Læseværelse (de bedste Tidstifter, danske og amerikanske Dagblade, Ugeblade forefindes).

Blair College er grundlagt og holdes i Gang ved frivillige Gaver fra de

„den danske Kirke“ er frygtelig i Billedet oversfor Spørgsmaalet om dansk Mandslivs Bevarelse i Amerika — tilslige fundet et lidet Ordskifte Sted mellem Pastor Vestergaard fra „Grand View“ („den danske Kirkes“ Bræstemmer) og Pastor Frimodt-Møller fra „Blair College og theologiske Seminarium“.

Anledningen til dette Ordskifte var en usand Ytring*) fra Pastor Vestergaards Side. Denne Ytring, der findes i „Kors og Stjerne“'s Martsnummer, maa dømmes des haardere, som den henvender sig til Læsere i Fæ-

*) Det kan i denne Sammenhæng være oplysende, at Pastor Vestergaard stadig oventer „Grand View“ som den første danske Ungdomsskole i Amerika. Skrift „Grand View“ er i midre end „Blair College“.